

Anne Schillings

Kioto, november 2024

In november ben ik naar Kioto gereisd en verbleef een maand lang in een residency. Ik ben hier al eerder geweest en ben door de eigenaar uitgenodigd om de residency af te sluiten met een tentoonstelling in een kleine galerie. Daarnaast wilde ik de tijd benutten om te experimenteren met nieuwe schildertechnieken, geïnspireerd door zowel mijn nieuwe omgeving als Japanse kunstobjecten. Mijn focus lag hierbij vooral op het observeren van Japans keramiek en textiel, die ik vervolgens wilde vertalen naar schildertechnieken.

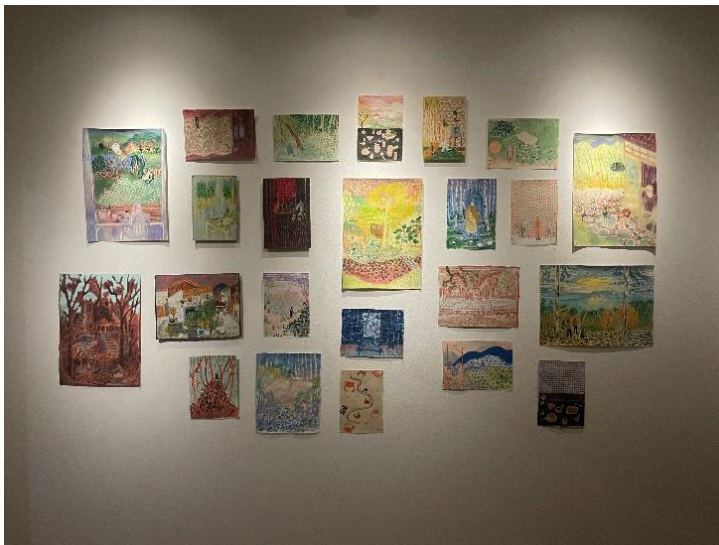
Bij aankomst kocht ik meteen een schriftje met allemaal vakjes, zodat ik in elk vakje een patroon of textuur kon tekenen. Soms moest ik dit vanuit aantekeningen of mijn herinneringen doen, aangezien het verboden was om in musea foto's of schetsen te maken. Dit was voor mij eigenlijk een voordeel, omdat ik mij op deze manier de patronen meteen eigen maakte en ze niet precies nadeed. Dit schriftje hield ik steeds bij de hand als ik aan het werk was om tekeningen voor de tentoonstelling te maken, zodat ik de kleurencombinaties en patronen kon toepassen in mijn werk.

Aangezien ik meestal figuratief werk, wilde ik veel gaan wandelen om inspiratie op te doen in mijn nieuwe omgeving. 's Middags liep ik vaak lang door de stad, op zoek naar inspirerende tuinen, heiligdommen en gebouwen. Ik wilde vooral de hele toeristische bezienswaardigheden vermijden en juist wat meer verstopte plekken vinden. Ook maakte ik elke week een wat grotere natuurwandeling om het landschap in mij op te nemen. Rondom Kioto zijn allerlei wandelpaden, waar ik vaak alleen was en mezelf kon opladen door de stilte en de bomen. Tijdens deze wandelingen kreeg ik vaak veel ideeën, kon ik rustig nadenken over mijn werk en zo tot nieuwe inzichten komen.

Tentoonstelling

Aan het einde van de residency had ik eerst samen met de andere kunstenaars die in de residency verbleven een open atelier-dag en daarna een week lang de tentoonstelling in de galerie. Het was een kleine galerie, waar ik zelf aanwezig moest zijn om te openen. Dit was voor mij een heel nieuwe ervaring. Het leek me een leuk idee om tijdens de tentoonstelling aan een tafeltje te tekenen, zodat ik iets te doen had en aan de Japanse bezoekers kon laten zien hoe ik werk. Wat mij opviel, was dat de taalbarrière eigenlijk heel positief was voor mijn werk. In Nederland worden mij vaak vragen over mijn schilderijen gesteld en leg ik dingen in woorden uit die eigenlijk helemaal niet in woorden te vatten zijn. Doordat ik niet zo goed met de bezoekers een diepgaand gesprek kon voeren, sprak het werk volledig voor zich. En voor het eerst ervoer ik echt hoe mijn werk een universele taal spreekt!

Vriendschap

Tijdens mijn verblijf heb ik de mogelijkheid gehad om vele nieuwe vriendschappen en contacten te sluiten. Ik heb verschillende Japanse kunstenaars en andere mensen ontmoet, die ook naar mijn tentoonstelling zijn komen kijken. Ik houd thuis zoveel mogelijk contact met hen, zodat we in de toekomst misschien iets voor elkaar kunnen betekenen.

Tijdens de tentoonstelling heb ik veel gepraat met de coördinator van de galerie. We hebben het over allerlei onderwerpen gehad en ze heeft mij gezegd dat ik zeker nog een keer een tentoonstelling kan doen. Hiervoor wil ik graag terugkomen!

Daarnaast heb ik een speciale dag gehad met een Nederlandse muzikant, die toevallig ook in Kioto was. We hebben een dag lang gewandeld, tempels bezocht en veel gepraat over onze inspiratiebronnen en werkproces. Ik wil graag in de toekomst proberen performance te schilderen op live muziek, dus hebben we hier samen alvast over nagedacht. Ik wil het aankomende jaar oefenen om op zijn muziek te schilderen en het zelfvertrouwen ontwikkelen om dit ergens live op locatie te kunnen doen.

Thuis

Tijdens de residency heb ik heel veel nieuwe ideeën opgedaan waar ik nu nog maanden aan kan doorwerken. Ik merkte dat ik het soms moeilijk vond om in Japan een goede balans te vinden tussen inspiratie opdoen, experimentele schetsen maken en afgemaakte kunstwerken produceren. Het bleek lastig om opeens alles anders te willen doen en tegelijkertijd aan een tentoonstelling te werken. Ik denk dat ik deze stappen wat rustiger moet aanpakken, een proces waar ik het komende jaar thuis aan ga verder werken.

Aangezien ik op veel plaatsen geen foto's mocht maken, heb ik daarnaast geleerd om veel meer op mijn herinneringen en eigen invulling te vertrouwen dan ik eerst deed. Dit geeft me veel zelfvertrouwen en meer rust; ik hoef niet onrustig om me heen te kijken en te zoeken naar foto's en schetsen.

Wat mij het meest is bijgebleven, is de combinatie van wilde, toevallige vlekken en gestructureerde patronen. Deze manier van werken zag ik zowel in keramiek als in textiel terugkomen. Ik zie deze combinatie ook terug in mijn eigen werk, maar nu wil ik hier meer nadruk op leggen: ik maak eerst een wilde achtergrond met vlekken, waar ik vervolgens intuïtief, als in een Rorschach-test, naar herkenbare vormen zoek.

GALERIJ

Een aantal voorbeelden van vertalingen uit de Japan naar mijn eigen werk:

